No. 14. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat- Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

ZONDAG 4 FEBRUARIJ.

VERVOLG der PUBLICATIE van het Reglement op het weren van Brand. (*Zie ons vorig Nommer*).

Art. 20. Ten einde onverwachte ontvonking van bolsters of doppen voor te komen, zullen alle degenen, welke bolsters of doppen uitbranden, zulke alleen en niet anders dan des voormiddag vermogen te doen.

Art. 21. De Borstelmakers en allen die doppen of bolsters tot hun werk gebruiken, zullen niet vermogen na twaalf ure des middags eenige uitgebrande doppen of bolsters aan huone huizen te ontvangen, en altijd gehouden zijn, de ontvangene doppen of bolsters terstond te storten in den put of den doofpot, daartoe geschikt, zonder eene meerdere quantiteit aan te nemen als zij gevoegelijk in hunne potten of doofpotten kunnen bergen.

Art. 22. Het is aan niemand geoorloofd in een besloten huis, in eenig beweegbaar fornuis of oven, vuur te maken ofte onderhouden.

Art. 23. Geene pijpen van haarden, kagchels en dergelijken, mogen door een houten beschot geleid worden.

Art. 24. Het branden van olie voor drukinkt, het smelten van ruw smeer, het raffineren van zwavel en salpeter, het maken van vernisjoen, vernis of terpentijn, zal in geene besloten huizen, maar op plaatsen, die aan alle zijden steenen muren hebben, of op afgelegene pleinen, moeten worden gedaan en niet na zonne ondergang mogen geschieden.

Art. 25. Geene stallen, schuren, bergplaatsen, loodsen of pothuizen, mogen binnen deze stad worden betimmerd.

Art. 26. Traan- en olie-bakken mogen niet worden gemaakt dan met voorafgaande kennis en goedvinden van Burgemeesteren.

Art. 27. In de bergplaatsen van teer, pik, zwavel, olie, traan, smeer, hout, turf, kolen, huiden, hoorn en dergelijke ontvlambare stoffen, zal geen vuur mogen worden gebezigd; en wanneer hooge noodzakelijkheid vordert dat daarin met licht moet worden gegaan, zal daartoe geen ander licht mogen worden gebruikt, dan hetgeen is geplaatst in eene wel gesloten lantaarn.

Art. 28. De schoorsteenen der Kuipers moeten hebben de strekkende wijdte van ten minste een Rijnlandsche el in het vierkant.

Art. 29. De Kuipers mogen geene dingen in hunne schoorsteenen, of eenig ander houtwerk leggen, dat aan hunne schoorsteenen grenst. Geen vaatwerk mag na zonnenondergang worden gekeet en op geene andere plaats dan op de straat, voor het woonhuis van den Kuiper, of van dengenen, voor wien het werk wordt verrigt.

Art. 30. Het pekken en teeren van Waht mag niet anders geschieden dan bij dag, ook niet bij harden wind buitenshuis. Men zal daarbij altijd moeten gereed hebben eene tobbe met water en zand, alsmede eene groote ledige tobbe, en daarenboven een zeil of dekkleed, ten des noods aanstonds den pek of teerketel te kunnen overstelpen.

Art. 31. Geene vuurwerken zullen zonder voorafgaand consent mogen worden afgestoken, noch eenig schietgeweer gelost.

Art. 32. Geen hout, turf, hooi of stroo zal hoopswijze mogen worden gehouden op eenige particuliere erven of open plaatsen.

Art. 33. Geene vuren zullen op dezer Stads straten, of particuliere erven mogen worden gestookt, zijnde daarvan alleen de Kuipers, ingevolge art. 29, uitgezonderd.

Art. 34. De verzenders en ontvangers van buskruid, de schippers en schuitevoerders, de voerlieden en allemde buskruid transporteren, worden herinnerd aan de strikte naleving van de bepalingen, voorkomende in de Wet van 16 Januarij 1815, n°. 57. (*Staatsblad n°. 7 van dat jaar*).

Art. 35. Het is aan een ieder verboden, om na zonne ondergang eenig buskruid te haalen, te verwerken, te gerieven of te verkoopen. Gelijk het almede is verboden, om immer of ooit in de sloten, plaatsen, met vuur of brandend licht, in de nabijheid te komen van de plaatsen alwaar het buskruid wordt bewaard, of tot hetzelve met vuur of brandend licht te komen of te naderen.

Art. 36. Ingeval eenig buskruid of brandstoffen worden vervoerd, zoo mede wanneer het buskruid in de magazijnen van het Rijk wordt bewaard, al langs de plaatsen en straten, welke de transporteren buskruid of brandstoffen moeten passeren, en op die welke zijn gelegen in de nabijheid van de plaats alwaar het buskruid of de brandstoffen worden bewerkt, alle vuur in de huizen der Ingezetenen moeten worden uitgedoofd en uitgedoofd worden gehouden, mitsgaders ook alle vuur en licht ontvlambare stoffen, zorgvuldig van de straten moeten worden gehouden, gedurende den tijd, die daartoe door Burgemeesteren zal worden gesteld, waarvan de Corps van de Ingezetenen [illegible] Burgemeesteren.

Art. 37. Het algemeen toezigt over den brand en de opperdirectie der oberste Buschgeneedschappen, derzelver onderhoud, bewerking en aanwijzing, is opgedragen aan een der Burgemeesteren, dewelke zal zijn generale Brandmeester.

Art. 38. Over iedere Spuit zal worden benoemd en aangesteld, door Burgemeesteren, een Opper-Brandmeester, genomen uit de bekwaamste en achtingwaardigste Ingezetenen.

Art. 39. Bij iedere Spuit zullen door Burgemeesteren worden benoemd en aangesteld drie Onder-Brandmeesters, in welke keuze bijzonder regard zal worden genomen op de geaccrediteerdste Metselaars-, Timmerlieden-, Loodgieters-, Leidekkers- en Verwers-bazen.

Art. 40. De verdere Brandgasten zullen worden genomen uit Ambachtslieden, Slepers, Bierwerkers, Arbeiders of Kraanwerkers, en daartoe door Burgemeesteren worden benoemd.

Art. 41. Niemand zal zich aan de benoeming door Burgemeesteren gedaan, mogen onttrekken, ten ware om redenen bij Burgemeesteren voldoende bevonden; en bij weigering vervallen in de hierna vastgestelde boete of straffe, zonder dat hij zal kunnen te weg brengen, dat de benoeming en de verpligting van dien hengenden hierdoor vervalle.

(*Het vervolg hierna.*)

BELGIE.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Februarij.

De koning heeft aan de groote deputatie der kamer van afgevaardigden, hoofdzakelijk het volgend wederantwoord gegeven:

Mijne Heeren de Afgevaardigden!

Met innige voldoening vernam Ik, dat de kamer der afgevaardigden in dezelfde gevoelens als Ik de weldaden waardeert, welke Frankrijk thans geniet. Deze billijke waardering is een onderpand te meer voor de duurzaamheid [illegible] Ik steeds met vertrouwen en geestdrift de volhardige medewerking beantwoord, waarvan gij Mij de verzekering vernieuwt. Deze voortdurende overeenstemming tusschen alle Staatsmagten maken de misdadige verwachtingen hersenschimmig, welke de vijanden onzer instellingen te vergeefs zouden trachten te doen herleven."

Bij de verdere in antwoord gegeven woorden betuigt de koning zijn dank voor de gehechtheid, die de kamer weder voor zijn persoon en geslacht heeft doen blijken.

Men verhaalt dat de koning, toen hij de geringe meerderheid vernam waarmede het adres van antwoord aangenomen was, zigtbaar misnoegd was geworden, en onder anderen zou gezegd hebben: Ziedaar dan hoe mijne onderdanen mij voor de zorgen van veertien jaren belonen!

Onder de leden die tegen de laatste zinsnede van het adres, en tegen het geheele adres gestemd hebben, behoort de heer *Salvandy*, een der vice-presidenten van de kamer, en ambassadeur te Turijn. Men schijnt dit den heer Salvandy kwalijk genomen te hebben. Ook bij bevond zich bij de groote deputatie, die den koning het adres kwam aanbieden en zoude Zijne Majesteit met groote koelheid ontvangen zijn, terwijl hem zelfs te verstaan zou gegeven zijn, dat het grootkruis der orde van het legioen van Eer hem niet gegeven was, omdat bij tegen de meening van het kabinet zou stemmen, waarop hij geantwoord had dat het immers een vice-president der kamer, wel stond zijne persoonlijke opinie te hebben. Een en ander schijnt intusschen den heer *Salvandy* tot het besluit te hebben gebragt, zijne demissie als gezant bij het hof van Turijn te geven.

De kamer der gedeputeerden heeft gisteren een zitting gehouden, daar de leden zich in hunne bureaux met het onderzoek van het budget bezighouden.

— Het *Journal des Débats* verheft [illegible] betrekkelijk de vrijheid van [illegible] de kamer der pairs [illegible]

— Een der dagbladen meent dat het aantal demissien, na het voorgevallene met den heer *Salvandy*, zich wel kon vermeerderen. In hetzelfde bevat toch al bij, van namelijk tegen het advies gestemd te hebben, bevonden zich de staatsraden *Janvier*, *Vivien* en *Chasseloup-Laubat*, de directeur der registratie en domeinen *Calmon*, *Auguis*, conservator van een der bibliotheken, *Favocat*, directeur van het fabriek der Gobelins, *Ph. Dupin*, lid van 's konings bijzonderen raad, enz. Voor het overige vindt men het vrij algemeen afkeuring dat men van de zijde van het hof of der ministers, door bitse woorden aan te merken, den heer *Salvandy* tot den gedanen stap zou genoodzaakt hebben.

— Eergisteren morgen is op den spoorweg van hier naar Orleans een treurig ongeluk gebeurd. Even voor de station alhier geraakte de trein uit de rails, en een waggon, die zeven reizigers bevatte, werd omvergeworpen, waardoor de dood van twee dier personen is veroorzaakt. De autoriteiten hebben zich onverwijld naar de plaats van het ongeluk begeven, ten einde de oorzaak daarvan op te sporen.

— De *Phare* van Bayonne vermeldt dat de in de jongste staats- en krijgsgeheimenissen in Spanje betrokken *Balsemo* van Pampeluna te Bayonne is aangekomen en verder naar Pau vertrokken is.

— Tijdingen uit Madrid tot den 26sten Januarij melden dat de generaal *Serrano* geweigerd had de hem opgedragene inspectie over de kavalerie aan te nemen; even zoo had *Pezuela* bedankt voor het kapitein-generaalschap der baskische provincien. — *Prim* zou tot kommandant van Madrid worden benoemd.

— Te Saragossa is door de kloeke houding der autoriteiten de rust weder hersteld. In den nacht van den 26sten waren er intusschen nog oproerige plakkaten aangeplakt. — De koningin heeft den kapitein-generaal der provincie en de andere autoriteiten te Saragossa hare erkentelijkheid over hun kloek gedrag doen betuigen.

— De heer *Egana*, een oud lid der cortes, die te Bayonne verbleef, heeft zich naar Parijs begeven, om koningin *Christina* namens de provincien Alava en Guipuzcoa uit te noodigen van op hare reis naar Madrid die gewesten te bezoeken.

De beurze van heden (1 *Februarij*) werden genoteerd 5 pCt. 124,60; 3 pCt. 81,80; Napl. 107; Spanje 30 dein achtste; Passive 5½; Rom. I. 106.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den Februarij.

Woensdag avond werd op het paleis het tweede bal gegeven, waarop meer dan 1000 personen tegenwoordig waren. Te midden van het feest en terwijl de Koning zich met onderscheidene personen onderhield, kwam de generaal *d'Hane* [illegible] M. zeggen dat een koerier groot gewigt. De koning verwijderde zich, begevende zich naar het vertrek, waar men den koerier had doen wachten en vernam nu de hoogstlottige tijding van den bijna plotselingen dood van zijnen oudsten broeder, den regerenden hertog van Saksen-Coburg-Gotha. Van droefheid overstelpt, begaven zij zich haastig naar zijne zuidersche verblijven, het hof niet willende doen ophouden, liet bij de Koningin boodschappen dat eene ligte ongesteldheid hem belette te verschijnen. Spoedig werd dit berigt bekend en deed de feestvreugde aanmerkelijk bekoelen. De Koningin beeft het bal eerst na een uur verlaten en vernam toen eerst de gebeurtenis, die haar een schoonbroeder deed verliezen.

Omtrent den juisten tijd en wijze van het overlijden dezen hertogs laten de Duitsche dagbladen nog in het onzekere. *Ernst Antonie Karel Lodewijk*, hertog van Saksen-Coburg en Gotha, was den 2den Januarij 1784 geboren, volgde zijnen vader in 1806 in het hertogdom van Saksen-Saalfeld-Coburg op, en verwisselde zijnen tegenwoordigen titel ten gevolge der overeenkomst van 12 November 1826. Hij laat twee zonen na, te weten den Erfhertog, die thans dagen zes en twintig jaren telt, en prins *Albert*, gemaal der koningin van Engeland.

De overledene hertog van Saksen-Coburg-Gotha was behalve de vader van Prins *Albert*, oom van Koningin van Portugal, van den gemaal van Prinses *Clementine* van Frankrijk en van de Hertogin *van Nemours*.

Het hof heeft ter zake van het overlijden des hertogs van Saksen-Coburg-Gotha den rouw voor twee maanden aangenomen.

— De kamer der tegenwoordigen heeft een ontwerp goedgekeurd waarbij de brieven van naturalisatie, door vreemdelingen in België aangevraagd, aan een registratierecht onderworpen worden.

De centrale sectie der kamer heeft tot onderzoek van het ontwerp om eene belasting op den tabak in te voeren, hoewel in beginsel veel tegenstand ontmoet, benoemd de heeren *de Theux*, *Liés*, *Sigart*, *Cornaerens*, *Simons* en *Orgels*.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Februarij.

Eergisteren is alhier op de gebruikelijke wijze, onder anderen met het houden eener groote parade van het garnizoen, gevierd de verjaardag van H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden.

Behalve de opgemelde alhier gevierde verjaring was deze dag ook voor Bredaas Schutterij eene ware feestdag. Den hooggeachten Kommandant van dat korps, den Heer Majoor *P. Hopman*, mogt het zeldzame voorregt te beurtvallen van zich gedurende 25 jaren bij opgemelde schutterij in actieve dienst te bevinden, daar ZWEG. sedert 1 Februarij des jaars 1819 reeds effective dienst telt, en zelfs reeds in den jare 1814 en dus nog 5 jaren vroeger, vrijwillig bij dat korps in dienst getreden was. Vele onderbelzinnige blijken van ongeveinsde hoogachting mogt ZWEG. bij deze gelegenheid zoo wel van de zijde der Officieren als van die der onder-officieren ontvangen, hetgeen ook o. a. bleek uit het opschrift eener aan dien waardigen Chef aangeboden barret voor het vrijwillige metalen kruis, aan welk een en ander ZWEG. zich dan ook bijzonder gevoelig betoonde.

Des avonds werd door het Muzijkkorps der Schutterij, onder directie van den verdienstelijken kapelmeester *J. Winter*, eene fraaije serenade met fakkellicht aan ZWEG. gebragt, bij welke gelegenheid onderscheidene zoo vokaal als instrumentaal uitgevoerde stukken, in ruime mate wederom gelijk door opgemeld Muzijkgezelschap meesterlijk en meer wonder gespeeld.

Gemelde feestdag werd voorts besloten door eene vriendschappelijke avondpartij, ten huize van gemelden Majoor-Kommandant, bij welke ook weder gepaste vrolijkheid in ruime mate voorzat, en waarbij menige feestdronk werd gewijd aan den gastvrijen Jubilaris, het geliefde Hoofd van den Staat, het heil van Bredaas Schutterij en Burgerij, den alom geachten heere Burgemeester dezer Stad enz., waarna men, de nacht reeds ver gevorderd zijnde en ten uiterste voldaan over de gulle ontvangst, huiswaarts keerde, met de innige overtuiging dat dit feest nog lang in aangename herinnering zal blijven.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen eene missive van Z. Exc. den Minister van Justitie, *ad interim* met het beheer van het departement van financien belast, ten geleide van een voorloopig memorie van beantwoording, wegens het ontwerp tot regeling en dekking van den achterstand over 1840 en vroeger, en wel voor zoo veel mogelijk de punten der dominien van Prins *Frederik* en de vereeniging met Luxemburg.

De Voorzitter stelt thans voor, de beraadslagingen over het ontwerp betrekkelijk den achterstand enz. te bepalen op aanstaanden dingsdag.

De heer *Schoonheid* vraagt, dienaangaande het woord en meent dat het regelmatig zou zijn, al de aanhangige financiele ontwerpen als een geheel te beschouwen en de beraadslagingen het eerste over de zoogenaamde groote wet, houdende de buitengewone belasting op

De heeren *Verwey-Meijun* en *Luzac* ondersteunen dat gevoelen en dringen almede op het uitstellen van de beraadslagingen aan. De heer *Luzac* voegt er nog reeds bij, dat het door hem uit te brengen oordeel over sommige der financiele wetten grootendeels zal afhangen van het te kennen gegeven voornemen der Regering, wat zij zich voorstelt na de regeling van 's Rijks geldmiddelen, ten aanzien onzer Staatshuishouding en instellingen.

De heer *van Dam van Isselt* zag minder bezwaar in de onmiddellijke behandeling der voordragten wegens de te leveren achterstanden, doch deed zijne eigene afhangen van de vraag, of uit die ontwerpen reeds thans de beginsels, dat in de behoefte eener buitengewone heffing zou worden voorzien. En mag het niet obtweinzen, dat hij de aangeboden wet te dezen aanzien als noodlottig beschouwt, welke welligt de laatste [illegible] van vertrouwen op en gehechtheid aan de Regering zal uitlokken, en zoo gaarne wenscht hij 's Konings gecerbiedigden naam niet [illegible] te zien aan het hoofd eener wet, waarin reeds het tegenwoordig noodlottige wet zou worden aangenomen.

De heer *van Rappard* meent, dat het ordelijk en pligtmatig zij, eerst over de behoeften te handelen, ten einde daarna naar de middelen om te zien, om de behoeften te bestrijden.

De Voorzitter zegt, dat hij wel gelooft, dat de Regering aan het verlangen, door sommigen te kennen gegeven, om de verwijzing naar de belastingwet uit de voordragten te laten, zal voldoen, maar dat hij echter niet verzekerd kan dat het geschieden zal.

Ter stemming overgegaan zijnde, wordt, met eene meerderheid van 22 tegen 15 stemmen, het voorstel van den Presidents gevolgd.

Tegen hebben gestemd de heeren *Corneli*, *Fader van Baalen*, *Nedenburg*, *Schoonevald*, *den Ranhuys*, *Petit*, *Verwey-Meijun*, *Tromp*, *van Dam van Isselt*, *Knijphorst*, *van Nispen tot Sevenaer*, *de Bucker*, *Luzac*, *Michiels van Verduynen* en *van Sasse van Ysselt*.

De beraadslaging zal alsdan voortgang hebben op aanstaanden dingsdag, des morgens ten elf uren.

Zijn ingekomen drie verzoekschriften, aan de regenten van het Israelitisch Armenhuis, Oudemannen- en Vrouwenhuis te Amsterdam; van de Nederduitsch Hervormde gemeente in dezelfde stad, en van [illegible] te Middelburg. — Deze verzoekschriften, die tegen de voorgedragen belasting op de beestingen, worden aan de daartoe gestelde Commissie verzonden.

Deze doet verslag, bijmonde van den heer *Uytwerff Sterling*, op elf in hare handen gestelde adressen, mede tegen dat zelfde ontwerp, zijnde van *J. Dillander c. s.*, grondeigenaren te Cuyck; van *Drossaerts van Drongelen c. s.* grondeigenaren en kooplieden te Waalwijk; van *J. Backer*, grondeigenaar en bestuurder van armenfondsen te Oosterbeek; van regenten van het burger-weeshuis te Amsterdam; van regenten van het R. K. maagden- en jongens-weeshuis in die zelfde stad; van regenten van het Waalsch Hervormd weeshuis aldaar; van diakenen der Evang. Luthersche gemeente, mede te Amsterdam; van de diaconie der Waalsche Hervormde gemeente aldaar; van *L. Smits c. s.* grondeigenaren te Schijndel; van *M. T. Wulok c. s.*, grondeigenaren te Heeren, en van *J. van Jersel c. s.*, grondeigenaren te Udenhout. — Deze verzoekschriften zullen ter griffie worden nedergelegd.

De Centrale Afdeeling brengt haar algemeen verslag uit over het ontwerp van wet tot regeling en dekking van den achterstand over de jaren 1841, 1842 en 1843. — De beraadslagingen daarover worden bepaald na afloop van die over den achterstand van 1840 en vroeger.

De vergadering wordt verdaagd tot aanstaanden dingsdag, des morgens ten 11 ure.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten Januarij jl., n°. 5, is tot raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden benoemd mr. *B. van den Velden*.

— Bij besluit van 30 Januarij jl., n°. 54, heeft Zijne Majesteit tot rector magnificus van de hoogeschool te Leyden, over het academie-jaar 1844—1845, benoemd den hoogleeraar *G. Sandifort*.

— Bij besluit van den 26sten Januarij jl., n°. 62, heeft Zijne Majesteit, ter vervulling van de vacature in den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten te Amsterdam, ontstaan door het overlijden van den heer *J. Mendes de Leon*, benoemd den heer *P. E. H. Praetorius*.

— Bij onderscheidene dezer dagen genomen besluiten heeft Zijne Majesteit aan den gepensionneerden kapitein *J. R. B. Veeren*, laatstelijk plaats-majoor der 1ste klasse, aan den gepensionneerden 1sten luitenant *W. R. van der Meer*, directeur van het garnizoens-hospitaal te 's Hage, en aan den gepensionneerden adjudant-onder-officier, met rang van 2den luitenant *D. van der Hurk*, administrateur van kleeding en wapening bij het 5de regement infanterie, vergunning verleend tot het voortdurend dragen van de actiteits-uniform, aan den eerst- en laatstgenoemde, van het wapen der infanterie en aan den tweeden genoemde van de kwartiermeesters.

— Bij besluiten van den 26sten Januarij 1844, n°. 76, is aan den 2den luitenant *A. W. baron van Pallandt*, van het 7de regement infanterie, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag uit de dienst verleend.

— Bij besluit van 28 Januarij jl., n°. 69, heeft Zijne Majesteit tot ridder der Militaire Willems-orde 4de klasse, benoemd, *Michel Boulon*, gepensioneerd sergeant, laatst gediend hebbende bij het leger in Oost-Indie, tot bekoming van den [illegible] betoonden moed en trouw.

— Het provinciaal geregtshof van Noord-Braband heeft den 30sten jl. uitspraak gedaan in de belangrijke zaak tusschen het St.-Catharina-gasthuis te Grave en den heer *Keer*, over eene vordering van novale tienden. Het hof heeft het vonnis der arrondissements-regtbank te 's Bosch vernietigd op grond dat de giftbrief van *Jan van Cuyk* van den jare 1294 niets anders was dan eene verklaring waarbij hij, gehoor gevende aan de capitularien van *Karel den groote* en de verschillende voorschriften der concilien, afzag van de geestelijke tienden, regtens aan de kerken toekomende; dat het in deze gevolgelijk alleen questie is van de parochie-tiend, dat die gegrond was op kerkelijk regt en op burgerlijke wetten, een privilegie voor de geestelijkheid daarstellende; dat het kerkelijk regt heeft opgehouden in het burgerlijke eene verbindende kracht te hebben en dat alle privilegien ten behoeve van deze of gene gezindte of stand onbestaanbaar zijn met onze staatkundige instellingen. De eisch van het gasthuis strekkende tot opvordering der tienden, is mitsdien ontzegd geworden.

— Uit Hilvarenbeek vernemt men dat het de brigade marechaussée aldaar gelukt is op heeter daad te arresteren, de persoon van *Lucia van L. . . .* verdacht van het schrijven eens briefs aan den heer *V. . . . .*, om op eene bepaalde plaats zekere som gelds neer te leggen, die zij heeft medegenomen, doch betrapt is geworden.

— Uit Venlo schrijft men dat te Venray een oud-paterklooster, van de orde van St. Franciscus, van den tegenwoordigen eigenaar, die het gebouw voor een spotprijs van het fransche gouvernement had gekocht, voor denzelfden prijs (7000 fr.) aan geestelijken van genoemde orde wederverkocht is, en nu weder tot een Franciskaner klooster ingerigt en door monniken zal bewoond worden.

— Uit 's Hage schrijft men:

» De ridder *Bazo*, die gedurende eenige jaren de betrekking van Spaansch zaakgelastigde bij dit hof vervuld heeft, is door zijne regering tot den rang van minister-resident te 's Gravenhage bevorderd. Daarentegen is de legatie-secretaris van Spanje alhier, de heer *Salis y Quiroga*, door zijnen hof teruggeroepen.

» Donderdag morgen is het stoffelijk overschot van wijlen Z. Excell. den luitenant-generaal Graaf *van den Bosch*, op de burgelijke begraafplaats dezer residentie, ter aarde besteld, derwaarts begeleid worden door zijne hier te lande aanwezige zoonen, verdere bloedverwanten en eenige zijner vrienden, terwijl onderscheidene andere vrienden en vereerders van den overledene zich op die plaats vereenigd hadden. De weleerwaarde eer. geleerde heer *Kuitenschild* heeft, nadat het lijk in den grafkelder was nedergelaten, eene toepasselijke aanspraak gedaan, waardoor allen, die rondom de rustplaats geschaard stonden, zigtbaar getroffen werden.

» Deze ter aarde bestelling heeft zich door hare eenvoudigheid en bedeerigheid, eene der hoofddeugden van den verdienstelijken overledene, onderscheiden. Men heeft daarbij niemand der leden van de Staten-Generaal, en niet een der tegenwoordige Ministers opgemerkt.

» Men vernoemt met genoegen, dat het den Koning behaagd heeft tot ridder der orde van de Eikenkroon te benoemen den 1sten luitenant bij het regement grenadiers en jagers, *Smits*, in garnizoen alhier. Gedurende een geruimen tijd heeft Zijn Ed. Gestr. met ijver en goed gevolg de leiding gehad der gymnastische oefeningen alhier, welke oefeningen, aanvankelijk voor militairen ingesteld, ook, onder dezelfde leiding, door verscheiden jongeheden uit den aanzienlijken stand dezer residentie bijgewoond worden. De heer *Smits* is mede oprigter en directeur der onlangs alhier ingestelde zwemschool."

— De koffij-veilingen door de Nederlandsche Handelmaatschappij aangeslagen zullen bestaan uit de navolgende: te Amsterdam 253,172, en te Rotterdam 184,727 balen, te zamen 437,899 balen.

— Naar men vernoemt, heeft zich te Rotterdam eene Vereeniging gevormd, onder den naam van *Werkvereeniging*, die ten doel heeft den behoeftigen door arbeid eenige verligting te verschaffen, en alzoo te trachten eerlijke armoede te help te komen.

Naar men verder vernoemt, is die Vereeniging voornoemens met het doen reinhouden der straten te beginnen, en zou de burgerij eerstdaags, bij circulaire, nader met de zaak bekend gemaakt en tot menschlievende medewerking uitgenoodigd worden.

— Blijkens nadere berigten uit Middelburg, wegens het verongelukken van het schip *de Zeeuw*, met eene volle lading suiker en koffij naar die stad bestemd, zijn ook de laatst overgebleven zestien manschappen der equipage van dat schip, hetwelk reeds onderwijlen en uit elkander dreigde te slaan, behouden aan den wal gekomen, inzonderheid ten gevolge der loffelijke pogingen van twee hoogaren van Breninisse.

GEMENGDE BERIGTEN.

De *Londensche Globe* meldt: Wij hebben uit eene goede bron berigten omtrent eene ontdekking verkregen, die waarschijnlijk de moeijelijkheden zal overwinnen, welke tot hier toe onoverwinnelijk schenen aan diegenen, die op dit veld van wetenschap proeven namen. De ontdekking betreft eene zamenstelling van chemische stoffen, die uiterst subtiel, en toch, in werkzaamheid gebragt, in de uitbarsting zoo geweldig zijn, dat zij ieder tegenstand door tegengestelde stoffen, hoe sterk deze ook zijn moge, te niete maken, terwijl reeds de tijd der uitbarsting zoo naauwkeurig bepaald kan worden, dat hij diegenen, die de ontdekking [illegible], de grootte nagezien naar het doel, waartoe het dienen moet. Het kan uit een geweer, kanon of bom en met dezelfde juistheid, en zekerheid van stoffen, afgeschoten worden, als gewone kogels of bommen. Een kogel, uit deze stoffen vervaardigd, deed, nadat hij eenige minuten geheel stil gelegen had, eenen boom, 12 voeten verwijderd, in tegenwoordigheid van onzen berigtgever, in duizend stukken uit elkander springen. Dit buitengewoon geschut, is, behalve onder de voorwaarden, die noodig zijn om de verborgene kracht in werking te brengen, zoo onschadelijk, dat de kogels in de zakken gedragen en naar verkiezing van plaats tot plaats in doozen of tonnen versonden kunnen worden, zonder dat er het minste gevaar bij is; men kan de kogels zelfs met groot geweld op ijzer of steen werpen, zonder dat de uitwerking eene andere is, dan of de kogel zelf een vaste massa steen of ijzer ware. De opmerkzaamheid van het departement der artillerie is reeds op deze nieuwe toepassing van chemische zelfstandigheden gevestigd; onderscheidene proeven, waarbij steeds de volgende de vorige in sterkte van krachten overtrof, zijn reeds met een gevolg genomen, dat de verwachtingen overtrof. Tot eene meer beslissende proeve heeft het departement der artillerie verordend, dat op de weiden bij Woolwich een zoo veel mogelijk sterk gebouw zal opgerigt worden; de bijzondere deelen van het muurwerk zullen door ijzeren banden en stengen zoo bevestigd worden, dat het ieder tot hier toe bekend bombardement trotseren kan. De ons bekende uitvinder heeft zelf zijn verlangen te kennen gegeven, dat geene inspanning gespaard moge worden, om het gebouw onverstoorbaar te maken en hij wil de waarde dezer ontdekking van die proef laten afhangen. Zoo zij de bewering van den uitvinder bevestigt, mag men het er voor houden, dat sedert de ontdekking van het buskruid geene ontdekking in de Chemie ten aanzien van militaire ondernemingen zulk eene verandering heeft veroorzaakt, als die, welke dit nieuwe werpgeschut zal aanbrengen."

WELDADIGE LOTERIJ ZONDER [illegible]

De ondergeteekenden zich gedragende [illegible] culaires van 23 October des [illegible] hebben de eer hare [illegible] zoeken om de [illegible] van het fonds der [illegible] van het [illegible] ten behoeve [illegible] opbeuring der be-

hoeftigen door het verschaffen van werk, gevestigd, alhier, onder de hooge bescherming van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, ter hunne woonplaatsen te mogen ontvangen, voor of op Maandag den 12den Februarij aanstaande, en nemen deze gelegenheid waar, om op nieuw de bedoelde verloting aan Hun Ed. aandacht aan te bevelen, alsmede strekkende tot schraging en instandhouding eener hoogst nuttige en weldadige inrigting, welke wederom sedert den aanvang van dezen winter zich in staat ziet om aan meer dan 250 behoeftige, doch vlijtige huisgezinnen, arbeid en alzoo eene bete broods te verschaffen.

De *Tentoonstelling* der ten geschenke bekomen en door de Maatschappij geleverde voorwerpen, zal plaats hebben in eene der zalen van het Stadhuis alhier (daartoe welwillend door het E. A. Bestuur dezer stad afgestaan) op Donderdag en Vrijdag den 15den en 16den Februarij aanstaande, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 uren, gelijk mede op Zondag den 18den daaraan volgende des middags van 12 tot 2 uren, tot welke *de vrije toegang* aan een ieder zal worden verleend, terwijl de *openbare verloting* in opgemeld lokaal op Maandag den 19den Februarij deezes jaars, en zoo noodig den volgenden dag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 3 ure zal worden gehouden.

Even als in vroegere jaren, is de loterij vastgesteld *zonder nieten*, en de prijs van ieder lot bepaald op *f 1*; verkrijgbaar ten huize van de ondergeteekenden, aan de groote Societeit bij de Wed. Claas en bij de Uitgevers dezer, terwijl dezelve almede in de Zaal van de Tentoonstelling te bekomen zullen zijn.

De getrokken prijzen zullen, tegen overgave van het lot, dadelijk worden afgegeven, of anders binnen 2 maal 24 uren na de verloting behooren te worden afgehaald, dan wel als vervallen aan het fonds worden beschouwd.

Breda, 27 Januarij 1844.

PELS RIJCKEN, Geb. Baronnesse VAN HEECKEREN. — SCHUURMAN, Geb. VERSTEIJ. — DE GREZ, Geb. DE ROY.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS, van gisteren (2 *Februarij*) werden vergeven: Ned. 2½ pCt. 55 drie zest., ⅛ ditto 5 pCt. 100⅛; Syndic. ½ pCt. 98⅝; ditto 3½ pCt. 80; Handelm. 139⅛, ¾; Oblig. 5 pCt. 99 zeven zest.; Rijn Spoorweg 96, 95⅞; Aand. dito Spoorw. 77, 75½; Ardoins 21 5/16; dito Coupon 23 elf zest.; Amsterd. Courant 32 negen zest.; Portug. te Lond. 2½ pCt. 49 5/16; Rusland 4 pCt. 91¾; dito Stiegl. en C°. 91, 90⅞; Columb. 9 elf zest., dert. zest.; onbep. Bl. Grieken 12 negen zest., ⅝.

** Heden beviel van eenen *ZOON*, H. P. Baronnesse VAN DER BORCH VAN VERWOLDE, geboren VAN DER HEIM.

HONSDONK, bij BREDA, *den 30 Januarij* 1844.

VERKOOP BIJ GERECHTELIJKE UITWINNING.

Ter Tegenzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, alhier te hebbende, in het Palais van Justitie aldaar, in de Katerstraat, Wijk D, N°. 14, op *Dinsdag den zeven-en-twintigsten Februarij* 1800 vier-en-veertig des voormiddags ten negen uren,

EEN HUIS, ERF en MOESTUIN, gestaan en gelegen aan den Oudelandschen of Laarschotschen dijk onder de gemeente *Lage Zwaluwe*, kadastraal ingedeeld Sectie C, N°. 1104, als Moestuin, groot negentien Roeden, zes-en-zeventig Ellen, en N°. 1105, als Huis, groot zeventig Ellen.

Ter verzekering van JAN PIETERZOON BEDJAARS, zonder beroep, wonende op de *Zwaluwe*, als Arrestant, en tot gerechtelijke ontruiming, alsmede om dezelve te verkoopen, ten laste van JOHANNA DE BOUT, echtgenote van MATHIJS ARNOLDUSZOON RADEMAKERS, zonder beroep, wonende op de *Zwaluwe*, en die haar minderjarig Kind, in huwelijk bijgestaan, hare Echtgenoot verwekt, met name ARNOLDUS RADEMAKERS, gearresteerden.

De Procureur Executant, BEKKERS.

TE HUUR TEGEN 1°. MEI BINNEN *BREDA*.

Een HEERENHUIZINGE, in het beste gedeelte der Stad, voorzien van zeven Zolders, als Bovenkamers, Behangen en Gestucadoord, Keuken, Kelder, Vaatrolok, tabe Pompen, Binnenplaats en verdere Gemakken.

Nadere informatien bij de Uitgevers dezer.

DOMEINGOEDEREN VAN ZIJNE K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMT BREDA.

VERKOOPING VAN EIKEN-, BEUKEN-, EN MAST- OF DENNENBOOMEN.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Breda*, als daartoe geautoriseerd, zal, op *Maandag*, *Dinsdag* en *Woensdag* den 12, 13 en 14 Februarij 1844, telkens des morgens ten 9 ure, op de navolgende plaatsen PUBLIEK VERKOOPEN, als:

Op Maandag den 12. Februarij, ten Huize en Herberge van de Wed. JOHANNIS KWISTHOUT, in den *Zandberg*, buiten de Ginnekenpoort te *Breda*,

In het Ulvenhouts en Mastbosch,

119 Kavelen, gedeelelijk zware EIKENBOOMEN, geschikt voor allerlei Timmerhout.

Op Dingsdag den 13. Februarij, ten Huize en Herberge van MOL, in de *Zwaan*, te *'s Prinsenhage*,

In het Liesbosch,

90 Kavelen, gedeelelijk zware EIKENBOOMEN.

6 dito, zware BEUKENBOOMEN, geschikt voor allerlei Timmerhout. — En

1 dito, MUTSAARD, in het perk *Boerkens jongens*.

Op Woensdag den 14. Februarij, ten Huize en Herberge van MARIJN VLAMINGS, in den *Vrachtwagen*, te *Ginneken*.

In het Ulvenhaats en Mastbosch,

86 Kavelen, gedeelelijk zware MAST- of DENNENBOOMEN, geschikt voor allerlei Timmer- en Geriethout.

De Voorwaarden der Verkooping liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester der Domeinen te *Breda*, terwijl nadere Informatien te bekomen zijn bij de Boschwachters en Voerwerkers in de respective Bosschen, bij welke Brambren tevens te bekomen zijn gedrukte Notitiën van de omschrijving van elken kavel.

De Rentmeester voornoemd, M. SMITS.

Van den Rijk.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

Bestuur der Domeinen en Geldelijke Belangen der Wegen en Vaarten.

OPENBARE VERPACHTING VAN GRASGEWASSEN.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, enz. enz. enz. behoorlijk geautoriseerd, op *Donderdag den 15. Februarij* 1844, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Hooge en Lage Zwaluwe*, ten Huize en Herberge van TEUNTJE BROERE aldaar, aan den meestbiedende in het openbaar VERPACHTEN, voor den tijd van DRIE JAREN, gerekend wordende te zijn ingegaan 1°. *Januarij* 1844, en zullende eindigen 1°. *October* 1846.

Het GRASGEWAS op den Grooten Weg der 1ste klasse N°. 7, beginnende aan den *Moerdijk* en strekkende tot de zoogenaamde *Roodboer*, ten zalen de Heerlang de zand *Hoofijzers*.

Laatst gepacht bij GERRIT SCHREK.

De Voorwaarden, waar welke deze Verpachting zal plaats hebben, liggen ter lezing, dagelijks (uitgenomen des Zondags) ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opzigter der Groote Wegen te *Terheijden*.

Breda, den 18 Januarij 1844.

De Ontvanger der Domeinen, P. SIX.

Libraires-Editeurs de BROESE & COMP. *à Breda.*

LE MONDE MUSICAL

RECUEIL DE ROMANCES, CHANSONNETTES & AIRS D'OPERAS DES MEILLEURS AUTEURS.

Publiant un morceau par Semaine accompagné de jolies lithographies.

4ème ANNÉE.

PRIX: 7 FLORINS PAR AN.

Le Monde Musical commence sa quatrième année d'existence. L'Editeur éprouve le besoin de remercier les Souscripteurs pour l'intérêt soutenu qu'ils ont porté à sa publication dès son origine et qui en a désormais assuré l'avenir.

De son côté il redoublera de zèle et de soins, pour rendre son recueil de plus en plus digne des suffrages du public, tant pour l'exécution typographique, que pour le choix des morceaux, qui seront pris, comme par le passé, dans les œuvres les plus remarquables des compositeurs de romances modernes; tels que MASINI, LABARRE, LOISA PUGET, ALBERT GRISAR, BLANGINI, etc. etc.

Le prix de l'abonnement reste fixé comme pour les années précédentes à 7 florins par an.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.